

SUV

SeniorUniversitetet Västerås

Program
Hösten 2020

Välkommen till SUV

Viktig information

Kurser

Kurserna är endast öppna för medlemmar som har betalat sitt medlemskap för 2020. Ny medlem måste anmäla sitt medlemskap till föreningen. Avgiften är 250 kronor per år.

Använd PG 494 52 30 – 3

Anmälan måste göras till alla kurser, även fortsättningskurser. Alla kurser är avgiftsbelagda. Allmän kurs kostar 275 kr och språkkurs 550 kr. Kostnader för litteratur, kopiering av skrivet material och annat kursmaterial kan förekomma.

Anmälan, som i första hand görs via hemsidan, är bindande. Påbörjad kurs som avbryts eller sen inplacering i kurs ger ej avdrag på kursavgiften. Gäller även kurser som börjar senare under terminen. Antalet deltagare i kurserna är begränsat och kurserna kan bli övertecknade. Om så blir fallet väljs deltagarna ut via lottning. Kurser med färre deltagare än tio genomförs ej.

Bekräftelse per e-post att SUV mottagit anmälan innebär inte att den anmälde antagits. Meddelande om antagning eller placering på väntelista till kurs skickas ut via e-post i slutet av augusti.

Kursavgiften betalas senast den 30 september. *Använd PG 494 52 30 - 3*

Anmälan till kurser kan göras från och med den 2 juni. **Sista anmälningdag är måndagen den 10 augusti.** Den som anmält sig efter detta datum har ingen förtur och kommer med endast i mån av plats. De medlemmar som inte har tillgång till e-post meddelas via brev.

Föreläsningar

Föreläsningarna är avgiftsfria för medlemmar. Samtliga föreläsningar äger rum i Växhusets konsertsal, måndagar, klockan 14.00 - 15.45. Datum anges i programmet. Ingen föransmälan behövs. Icke medlem betalar 50 kronor. Hörslina finns.

Resor

Vi ordnar resor till aktuella och intressanta mål. Läs mer i programkatalogen och på föreningens hemsida. I "Regler för våra resor" får du veta mer om vad som gäller för resorna.

Använd PG 44 83 88 - 9

Hemsida

I kommunikationen med medlemmarna kommer SUV använda sig av hemsidan i allt större utsträckning. På SUV:s hemsida finns information om hela vårt program och här görs anmälningar till medlemskap, kurser och resor. Om du går in på suaros.se är du alltid uppdaterad.

e-post

Du kan även bli kontaktad och informerad via e-post om vad som sker i föreningen.

Vi vill därför gärna ha din e-postadress, om vi inte redan har fått den.

Anmäl till oss när du ändrar din e-postadress.

Allmänna kurser

901 Vatten – Livets förutsättning NY KURS

2020-09-14 09:00 - 10:45

Jämn vecka mån 6 ggr. 19 delt. Lennart Gladh

Vatten är en central fråga för ekosystem och mångfald när klimatet förändras. Svenskt Vatten har gett ut en ny bok med grundläggande fakta om vattnets historia, betydelse för människan och det problem som uppstår i samband med vatten. Bilderna är tagna av Mattias Klum. Boktiteln är "Vatten, om att värdera det ovärderliga". Boken ingår ej i kursmaterialet, men kan beställas från "Vattenbokhandeln".

902 Euripides till Robert Wilson NY KURS

2020-09-14 16:00 - 17:45

Varje vecka mån 6 ggr. 19 delt. Kjell Wremert

En teaterhistorisk resa från antikens tragedier till dagens gränsöverskridare, där vi via föreläsningar, samtal, studiebesök och manuskriptläsning bekantar oss med dramatikens höjare och deras epoker.

903 Politiska "ismer"

2020-11-03 11:00 - 12:45

Varje vecka tis 6 ggr. 19 delt. Ola Björlin

Kursen belyser och diskuterar de vanligaste politiska ideologierna; liberalism, konservatism, socialism, ekologism, nationalism m.fl. Även andra politiska "ismer", som är vanliga i politiska analyser, berörs, t.ex. feminism, islamism och populism. Kurslitteraturen är en samling texter som blir utgångspunkten för våra diskussioner. De finns tillgängliga vid kursens början.

904 Nedslag i idéernas historia NY KURS

2020-10-26 11:00 - 12:45

Varje vecka mån 5 ggr. 19 delt. Mogens Jensen

En abstrakt kurs där vi bekantar oss med några av de idéer som var aktuella under 1900-talet i Sverige, såsom fosterlandskärlek, idéer om kvinnor, individualismen, nya människan och vitalismen.

905 Frihetstiden och Gustavianska enväldet NY KURS

2020-09-22 13:00 - 14:45

Varje vecka tis 6 ggr. 19 delt. Gunnar Hilding

Följ med på en 100 år lång spännande historisk resa (1718 – 1818) genom frihetstiden och det gustavianska enväldet. Dessa år dominerades av politiska intriger, kungamord, bondeuppror, svaga kungar och misslyckade svensk-ryska krig. Sverige närmade sig samtidigt Europa och kulturlivet blomstrade. Våra kulturpersonligheter och vetenskapsmän gjorde sig kända utanför Sveriges gränser. När Karl XIV Johan intog den svenska tronen gick Sverige in i en ny och lugnare tidsepok.

906 Stormaktstidens Sverige

2020-09-23 13:00 - 14:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Gunnar Hilding

En av de mest spännande och intressanta tidsepokerna i svensk historia var Sveriges stormaktstid (1611 – 1721). Under dessa 110 år lades grunden till dagens moderna samhälle. Det var inte bara krig och elände. Kulturlivet blomstrade. Industrin och handeln växte. Vår statsapparat skapades. Vi tog de första stegen ut i världen och var en kort tid en kolonialmakt i både Amerika och Afrika.

907 Svunna civilisationer

2020-09-23 15:00 - 16:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Gunnar Hilding

Vi följer Homo Sapiens – den moderna människans – mödosamma vandring från vaggan i Afrika ut till jordens alla hörn. Under denna vandring skapades ett 50-tal mytomspunna civilisationer. Dessa försvann i den historiska dimman, men lämnade spår efter sig som dagens moderna samhällen har byggt vidare på.

908 Släktforskning NY KURS

2020-09-17 09:00 - 10:45

Varje vecka tors 6 ggr. 19 delt. Lars Berglöf

Vi lär oss släktforskningens grunder. Hur hittar jag uppgifter om min släkt? Vilka är mina anor? Var bodde tidigare generationer och vad arbetade de med? Vi lär oss hitta i kyrkböckerna och du behöver ha tillgång till dator för att söka i arkiven och spara dina fynd i ett släktforskningsprogram. Helst bör du ha en bärbar dator och vara van att använda den. Kostnad för kurslitteratur tillkommer.

909 Lag och rätt NY KURS

2020-09-17 09:00 - 10:45

Jämn vecka tors 5 ggr. 19 delt. Ove Wilder

Vi får lära oss hur ”rättskedjan” från polisen till kriminalvården fungerar i praktiken. Under denna resa genom vårt svenska rättsväsende får vi träffa polis, åklagare, advokat, domare och kriminalvårdare. Polisen (17/9), åklagaren (1/10), advokaten (15/10), domaren (29/10) och kriminalvårdaren (12/10). Vi gör studiebesök hos Åklagarmyndigheten och Tingsrätten. I övrigt är vi i våra studielokaler i Växhuset.

910 Akvarellmålning

2020-10-06 13:00 - 14:45

Varje vecka tis 6 ggr. 15 delt. Mariann Öhrner

Vi utforskar tillsammans den grundläggande akvarelltekniken. Deltagarna får förslag på papperskvalitet och färger vid första kurstillfället. Ta med papper, färger och plastburk för vatten, om ni har.

911 Skrivarlya NY KURS

2020-09-16 11:00 - 12:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Tomas Wroblewski

Upptäck din egen förmåga att uttrycka dig i text genom att först analysera dikter och psalmer. Vi tar avstamp i traditionellt rimmad vers på fyra rader och fyra verser. Väljer sedan ett tema och utifrån detta skapar vi våra egna dikter.

912 Läkekonstens historia

2020-10-21 15:00 - 16:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Birgitta Hilding

Medicinöverläkare Birgitta Hilding tar oss med på en mångtusenårig resa genom medicinhistorien. Hon börjar med de gamla grekerna och läkekonstens fader Hippokrates och slutar med dagens moderna sjukvård. Vi får veta mer om alla hemska farsoter. Vändpunkten kom på 1800-talet när bakterierna upptäcktes och kunde bekämpas. Kursen avslutas med ett besök på Medicinhistoriska museet vid Västerås sjukhus.

913 Sovjetunionen 1917-1991

2020-09-17 11:00 - 12:45

Varje vecka tors 6 ggr. 19 delt. Hans Hedenström

Historiens första socialistiska revolution blev det kommunistiska Sovjetunionen. Kursen berör inbördeskriget, NEP-perioden, kollektiviseringen, den stora terrorn, andra världskriget och kalla kriget fram till glasnost och perestrojka och slutlig kollaps. Jeltsin och Putin berörs perifert.

914 De håller vårt samhälle igång

2020-09-28 10:00 - 12:00

Varje vecka mån 5 ggr. 25 delt. Agneta Hilding

De förser oss med rent vatten, renar vårt avloppsvatten och ger oss värme och el. De räddar liv och egendom vid akuta sjukdomsfall och olyckor. Vi får titta in bakom kulisserna och veta mer om några viktiga samhällsinrättningar. Kraftvärmeverket (28/9 09:30-12:00), Vattenverket (5/10 10:00-11:30), Avloppsreningsverket (12/10 10:00-11:30), Räddningstjänsten (19/10 10:00-12:00) och Ambulansen (26/10 10:00-12:00). Samlingsplatser och starttider skickas ut till kursdeltagarna.

915 Vinkunskap, fortsättningskurs

2020-09-17 15:00 - 16:45

Jämn vecka tors 6 ggr. 15 delt. Gunnar Gustafsson

Kursen inriktas på viner och vinframställning i de fyra främsta europeiska vinländerna Frankrike, Italien, Spanien och Tyskland samt i den "nya världen". Fyra egna glas tas med vid varje tillfälle. Vinerna betalas av deltagarna.

916 Vinkunskap, fördjupningskurs NY KURS

2020-09-24 15:00 - 16:45

Udda vecka tors 6 ggr. 15 delt. Gunnar Gustafsson

Kursen inriktas på ett djupare studium av viner och vinframställning i de tre europeiska länderna Frankrike, Italien och Spanien. Detta inkluderar inte minst regioner som möjligtvis är mindre kända, men som är av stort kvalitetsintresse. Exempel på detta är Frankrike Sydväst, Kampanien och Galicien. Fyra egna glas tas med vid varje tillfälle. Vinerna betalas av deltagarna.

917 Konst på Västerås Konstmuseum

2020-09-30 13:30 - 15:00

Jämn vecka ons 5 ggr. 30 delt. Susanne Frost

I konstkursen tar vi del av aktuella utställningar och projekt på Västerås konstmuseum. Genom visningar och föredrag fördjupar vi oss i olika tematiker. I höst kommer vi bland annat fördjupa oss i foto. Kursen leds av konstmuseets intendent. Hörselhjälpmedel finns. Detaljerat program delas ut vid start.

918 Mot Kanaans land

2020-09-15 15:00 - 16:45

Jämn vecka tis 6 ggr. 19 delt. Rut Törnkvist

Bibelforskaren Rut Törnkvist fortsätter sin spännande bibelresa. Vi får följa Mose och Israels folk på ökenvandringen mot det hägrande målet – Kanaans land. Mose hotas av utbrändhet efter interna bråk, krig, hungersnöd och farsoter. Folket börjar ifrågasätta hela projektet. Varken Mose, Aron eller Miriam når fram till löfteslandet. Istället blir det Josua som tar över ledarskapet.

919 Vad har historien lärt oss NY KURS

2020-09-22 11:00 - 12:45

Varje vecka tis 6 ggr. 19 delt. Per Alvenäs

Historien kan räknas som mänsklighetens gemensamma minne, men hur långt bakåt i tiden sträcker sig egentligen vårt historiska minne. Vad har vi lärt oss av historiens alla framgångar och misslyckanden. Ska vi lyckas i nuet och framtiden bör vi allt oftare rikta blicken bakåt och studera vår historia. Med historien som grund behandlar kursen en mängd intressanta och spännande frågeställningar om människans mångtusenåriga existens och hur vi fungerar i dagens moderna samhälle.

920 Aktuella utrikespolitiska händelser

2020-09-23 09:00 - 10:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Stig Wahlström

Aktuella utrikes- och säkerhetspolitiska händelser i världen behandlas med särskilt fokus på Europa och EU-problematiken samt USA (presidentvalet). Mellersta Östern, Nordafrika och Kina med Sidenvägarna kommer också att studeras.

921 Aktuella utrikespolitiska händelser

2020-09-23 11:00 – 12.45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 delt. Stig Wahlström

Aktuella utrikes- och säkerhetspolitiska händelser i världen behandlas med särskilt fokus på Europa och EU-problematiken samt USA (presidentvalet). Mellersta Östern, Nordafrika och Kina med Sidenvägarna kommer också att studeras.

922 Natur och miljö NYKURS

2020-09-17 11:00 - 12:45

Jämn vecka tors 6 ggr. 19 delt. Bengt Jönsson och Gunnar Rosén

Denna kurs om natur och miljö görs i samarbete med Naturskyddsföreningen. Vi får lära oss mer om natur- och miljöutvecklingen under de senast 60 - 70 åren, då människan i allt snabbare takt har förändrat jord- och skogsbruket samt våtmarkerna. Kursen tar även upp miljökvalitetsmålen, den biologiska mångfalden, de hotade arterna, rödlistan 2020 och Naturvårdsverkets krav på en grön strukturplan.

923 Rock- och popmusiken utveckling NYKURS

2020-10-08 13:00 - 14:45

Varje vecka tors 7 ggr. 19 delt. Henric Lindborg

Häng med på en lekfull tidsresa i rock- och popmusikens utveckling från 50- till 80-talet. Hur uppstod olika stilar och genrer och vilka ledde utvecklingen? Under denna spännande musikresa gör vi djupdykningar i bl.a. Elvis, Beatles, Tio i topp och ABBA. Kursledaren varvar inspirerande föreläsningar med ljud- och bildklipp. Vi gör gruppövningar och målet är att lära oss mer och att ha kul tillsammans!

924 Vi sjunger tillsammans

2020-09-17 10:00 - 12:00

Varje vecka tors 8 ggr. 30 delt. Lina Rolf

Senioruniversitetets sånggrupp för damer fortsätter. Välkommen att vara med i det glada gänget! Vi sjunger gamla och nya visor och flerstämmiga sånger. Lokal: Glasersalen, Växhuset. **OBS:** Kursen är inställd 29/10. Sista kurstillfälle 12/11.

925 Manskör NYKURS

2020-09-16 09:30 - 11:30

Varje vecka ons 8 ggr. 30 delt. Tomas Wroblewski

Vi ska äntligen skapa en manskör i föreningen. Den vänder sig till nybörjare. Men lite sångvana är att föredra. Brukar du sjunga i duschen? Då är du rätt person att vara med! Vi bjuder på god gemenskap och repertoaren är tänkt att följa den fina svenska allsångstraditionen med verk av Evert Taube, Povel Ramel och många andra kända textförfattare och kompositörer. Lokal: Glasersalen, Växhuset.

926 Klassisk musik – musiklyssning

2020-09-23 13:30 - 15:00

Udda vecka ons 6 ggr. 60 deltagare Stellan Moberg

Franz Schubert – vi gör några nedslag i Schuberts ofattbart stora produktion; 600 sånger, 9 symfonier och en mängd kammarmusik. Allt under en 31-årig levnad! Han var musikhistoriens störste melodiker.

Lokal: Konsertsalen, Växhuset.

927 Höstfåglar i Västeråsområdet

2020-09-17 13:00 - 14:45

Jämn vecka tors 6 ggr. 19 deltagare Christina Bredin

Vi lär oss fåglars kännetecken, läten och levnadssätt. Vi avslutar kursen med en eller två exkursioner.

928 Samtal om värderingar och livsåskådningsfrågor

2020-09-16 13:00 - 14:45

Varje vecka ons 6 ggr. 19 deltagare Christian Torborgh

Med tanke på vad som sker i dagens snabbt föränderliga värld tar vi upp intressanta frågor som rör etik, moral och livsåskådningar. Teologen och prästen Christian Torborgh leder denna spännande kurs.

929 Medias roll i samhället

2020-09-15 15:00 - 16:45

Jämn vecka tis 6 ggr. 19 deltagare Per-Åke Svensson

Är media ett stöd eller en fara för vår demokrati? Har media blivit en del av underhållningsindustrin? Ger media en sann bild av verkligheten? Hur påverkas vi av det enorma mediebruset? Kan våra politiker och myndigheter nå ut med rätt information till oss medborgare via dagens media? Frågorna runt medias roll i samhället är alltid lika aktuella! Tillsammans ska vi diskutera allt detta och mer därtill under kursen.

Språkkurser

Kursdeltagare: Läs nivåskalan (nedan) och vid behov kontakta kursledarna.

Europarådets nivåskala

Nivå A0 Jag har inga förkunskaper.

Nivå A1 Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser. Jag kan presentera mig själv och ställa enkla frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt.

Nivå A2 Jag kan förstå fraser och vanliga ord som rör personliga förhållanden. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang.

Nivå B1 Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända vardagliga ämnen. Jag kan länka ihop fraser på ett enkelt sätt för att beskriva erfarenheter och skeenden.

Nivå B2 Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd löper i stort sett utan problem. Jag kan uttala mig klart och detaljerat om många olika ämnen.

Nivå C1 Jag kan läsa krävande texter och är även medveten om underförstått innehåll. Jag kan uttrycka mig nästan helt obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för olika ändamål.

Nivå C2 Jag kan utan problem förstå så gott som allt jag hör eller läser och referera till fakta och argument. Jag kan uttrycka mig i så gott som alla situationer spontant och helt flytande.

930 Spanska A 1

2020-09-15 09:00 - 10:45

Varje vecka tis 10 ggr. 15 delt. Tomas Wroblewski
(Se inledningstext för språk)

931 Spanska B 1

2020-09-15 11:00 - 12:45

Varje vecka tis 10 ggr. 15 delt. Ana Maria Brito
(Se inledningstext för språk)

932 Italienska A 1

2020-09-16 09:00 - 10:45

Varje vecka ons 10 ggr. 15 delt. Renée Ståhle
(Se inledningstext för språk)

933 Italienska B 2

2020-09-14 16:30 - 18:15

Varje vecka mån 10 ggr. 15 delt. Ulrica Wetter
(Se inledningstext för språk)

934 Engelska B 2

2020-09-17 15:00 - 16:45

Varje vecka tors 10 ggr. 15 delt. Laura Luthard
(Se inledningstext för språk)

935 Franska B 1

2020-09-14 09:00 - 10:45

Varje vecka mån 10 ggr. 15 delt. Ragnhild Friberg
(Se inledningstext för språk)

936 Tyska A 2 / B 1 NYKURS

2020-09-15 09:00 - 10:45

Varje vecka tis 10 ggr. 15 delt. Helga Haasum
(Se inledningstext för språk)

Föreläsningar

Måndagar klockan 14.00
Konserteralen-Växhuset.
Icke medlemmar inträde 50 kr.

14 september Författaren Lars Gustafsson (Värd: Sören Salholm)

Författare, filosof, professor, journalist. Lars Gustafsson var en mångsysslare. Han var en av våra mest mångsidiga författare och inte minst en stor poet. Ingen genre var honom främmande. Han föddes i Västerås och visade tidigt litterär talang. I flera romaner skildrar han människors liv i västmanländsk miljö. Vi är glada att än en gång få höra **Erik Jerenius**, kulturredaktör på VLT, nu med ett föredrag om Lars Gustafsson.

21 september Covid-19 och andra pandemier (Värd: Christina Norén Svensson)

Jan Smedjegård, smittskyddsläkare i Västmanland sedan 2004, kommer utifrån covid-19-pandemin och tidigare influensa-pandemier berätta om hur dessa har drabbat vårt samhälle. Pandemierna sprids i stor utsträckning genom allt vårt resande här hemma och utomlands.

28 september Konstnären Anders Zorn (Värd: Uno Gäfvert)

I år är det 100 år sedan konstnären Anders Zorn gick ur tiden. Idag förknippas hans namn kanske mest med målningar av nakna kvinnor, folklivsskildringar och virtuosa avbildningar av vatten, men det var framförallt med sina porträtt som Zorn på sin tid vann ryktbarhet. Från barndomens Mora via studier i Stockholm gjorde han snabbt internationell karriär och fick snart porträtter både kungar och presidenter. I föredraget berättar **Johan Cederlund** från Zornmuseet i Mora om Zorns liv och verk.

5 oktober ABB idag (Värd: Nils-Johan Bergsjö)

Suzanne Lagerholm är kommunikationsdirektör för ABB Sverige. Hon kommer att berätta om de förändringar som skett i företaget under senare tid. Vi får också veta mer om hur företaget för övrigt ser ut idag.

12 oktober **Katolska kyrkan i Sverige** (Värd: *Ola Björlin*)

Anders Arborelius är Nordens första kardinal i den katolska kyrkan.

Han har under lång tid verkat som biskop och munk i den katolska kyrkan i Sverige.

Påven Franciskus utnämnde honom sommaren 2017 till kardinal vid en ceremoni i Peterskyrkan i Rom. Under sitt besök hos oss kommer Anders Arborelius berätta om den katolska kyrkans verksamhet i Sverige.

19 oktober **Växternas kroppsspråk** (Värd: *Uno Gäfvert*)

Utseendet på växternas blad och stammar har med överlevnaden att göra. Formen på dessa växtdelar förmedlar ett språk som talar om hur bra växten är på att klara sig i olika miljöer. Genom att lära sig detta kroppsspråk får vi större möjligheter att placera växterna på rätt plats och plantera rätt växter i trädgården. **Tom Ericsson**, som har arbetat vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), berättar om växternas spännande kroppsspråk.

20 oktober (Stadsbiblioteket, kl. 18.00)

Vems islam – de kontrastrika muslimerna (Värdar: *Christina Norén Svensson, Västerås Humanistiska Förbund*)

Mohammad Fazlhashemi, professor i islamisk teologi och filosofi vid Uppsala universitet, berättar om islams olika inriktningar. Tolkningen av islams urkunder har varierat under historiens gång. Det finns två huvudinriktningar - sunni och shia. Dessutom existerar fyra sunnitiska och en shiitisk rättsskola samt olika teologiska och filosofiska skolor. Vi får också veta mer om de fundamentalistiska och liberalteologiska tolkningstraditionerna inom islam.

26 oktober **Gifter och deras roll i historien** (Värd: *Gunnar Gudmundsson*)

Gifter har funnits sedan urminnes tider. Tidigt insågs att gifter kunde användas i jakt och krigföring och som läkemedel. Föreläsningen tar upp olika gifter, deras verkningsätt och användning genom tiderna i olika delar av världen. **Olle Matsson**, som är professor emeritus och författare till böcker om gifter, tar oss med på en spännande resa i gifternas värld.

2 november **Miniature Kingdom** (Värd: Sören Salholm)

Miniature Kingdom är en miniatyrvärld med landskap, byggnader, modelljärnvägar, fordon och människofigurer. Allt inspirerat av olika miljöer i Sverige. Denna värld finns i en anrik industrifastighet i Kungsör. Allt är byggt i skala 1:87.

Museichef Staffan Anger ger oss en inblick i denna fantasifulla värld, som hela tiden växer.

9 november **Skogarnas mystik och naturen i Strömsholm** (Värd: Sören Salholm)

Anders Geidemark, en av Sveriges främsta naturfotografer bor utanför Hallstahammar. Han är en berättare i ord och bild, som har gett ut flera böcker. Temat på föreläsningen är skogarnas mystik och djurliv samt Strömsholms naturreservat med kanalen, hästarna och slottet.

16 november **Framtiden för demokratin** (Värd: Gunnar Gudmundsson)

Krigsslutet 1945 och Berlin-murens fall 1989 tolkades länge som avgörande historiska vändpunkter. Många ansåg att demokratin skulle segra över världen. Trettio år senare är vi inte lika övertygade. Vad har hänt och vad krävs för att demokratin åter ska dominera världen. **Sverker Gustavsson** är professor i statskunskap vid Uppsala universitet. Han intresserar sig särskilt för samhällsutvecklingen mellan demokrati, populism och diktatur.

23 november **Årets boktips** (Värd: Christina Norén Svensson)

Anna Duberg, Gunnel Arvidson Nilsson och Hanna Jensen från Västerås Stadsbibliotek presenterar ett urval av årets böcker och berättar om höstens boknyheter.

30 november **Amatörastronomins nya utmaning** (Värd: Gunnar Holmdahl)

Astronomi och kosmologi är under snabb utveckling. Forskarna översvämmas av nya mätdata från jord- och rymdbaserade teleskop och rymdsonder. Bristande forskningsresurser har gett amatörastronomerna en viktig roll. Västerås Astronomi- och Rymdforskningsförening (VARF) är en förening som sprider kunskap om rymden. **Clas Göran Lundberg**, som är informationsansvarig för VARF, berättar om vad som är på gång inom dagens rymdforskning.

Regler för våra resor

Anmälan	skall vara SUVs expedition tillhanda senast den dag som står angiven vid resp resa. Anmälan görs via SUVs hemsida suvaros.se I de fall man inte har tillgång till dator kan anmälan göras på anmälningstalong. OBS! Ej per telefon. Anmälan till samtliga resor är bindande efter anmälningstidens slut. I mån av plats får person, som inte är medlem, följa med på resan mot en extra avgift på 100 kr. Blir resan övertecknad sker en lottning som avgör vilka som får plats på aktuell resa. Alla får besked via e-post om deltagande eller icke deltagande. I förekommande fall kontaktas man per telefon.
Betalning	skall vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda senast den dag som står angiven vid respektive resa. Kom ihåg att ange vilken resa betalningen avser. OBS! Att du betalat resan garanterar inte att du fått en plats och att du underlåter att betala gäller inte som avbokning.
Återbud	skall meddelas SUVs expedition eller reseledare för respektive resa. Detta gäller även om du står på väntelista. Vid avbokning av resan efter anmälningstidens slut och det finns en ersättare, tas ingen kostnad ut. Saknas ersättare kommer de kostnader som SUV ej kan påverka (t ex. teaterbiljetter, museibesök) att debiteras resenären som avbokad.
Bussarna	avgår från turistbusshållplatsen vid Centralen och i vissa fall även från busshållplatsen vid Hälla. Ange påstigningsplats.
Specialkost	anges vid anmälan.
Kontakt	SUV expedition 021-138074 måndag – torsdag 09.00 – 12.00. Eller den reseledare som står angiven vid respektive resa.

OBS! En del av resorna har väldigt kort anmälningstid. Det beror oftast på att resan innehåller teater- eller operabiljetter som vi måste lämna besked om vid en viss tidpunkt.

Forever Piaf på Göta Lejon med Malena och Beata Ernman Fredag 9 april 2021

Genom Édiths dialog mellan sitt vuxna jag och det ständigt närvarande barnet berättas historien om flickan som upptäcktes när hon sjöng i ett gathörn i Paris. Hon steg från ett liv i fattigdom till att bli en av de klarast lysande stjärnorna på världshimlen. Édiths vänner, älskare och kollegor gestaltas på scenen av ensemble och orkestermedlemmar. Édith Piaf föddes i Paris 1915, hennes mor var cafésångerska och hennes far gatuakrobat. De övergav henne som liten och hon växte upp hos sin farmor som var bordellägarinna i Normandie. Hennes liv var komplicerat med sprit- och drogproblem och när hon dog 1963 var hon bara 48 år gammal, men hon hann ändå bli en sångikon redan under sin livstid.

15.30 Avresa från turistbusshållplatsen vid Centralen
15.40 Avresa från busshållplatsen vid Hälla
18.00 Musikalen Forever Piaf börjar. Vi har platser på parkett rad 15-17
ca 20.00 Hemresan startar. Smörgås och dryck serveras på bussen hem. ca 22.00 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast den 1 september**

Anmälan är bindande efter anmälningstidens slut.

Kostnad 1.200 kr ska vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast den 15 september**

Reseledare Ulla Löndahl 070-7426160 Gun Johansson 070-5431948

Waldemarsudde och Thielska Galleriet ***Torsdag 3 september***

Lena Cronqvist på Waldemarsudde. Med en karriär som sträcker sig över närmare 60 år har Lena Cronqvist etablerat sig som en av Sveriges mest uppmärksammade konstnärer. Hennes konstnärliga produktion är starkt personlig men också allmängiltig, inkluderande och universell. Ofta berörs existentiella teman som kärlek, barndom, moderskap, ensamhet och död. I utställningen ingår verk från 1960-talet fram till idag, i form av måleri, grafik, teckningskonst, skulptur och textila verk. Presentationen inkluderar ett antal verk från senare år som aldrig tidigare visats publikt.

Augusta Lundin på Thielska Galleriet. Augusta Lundin (1840–1919) anses vara den första ”riktiga” couture-sömmerskan i Sverige. Hennes skapelser följde det europeiska modets strömningar och bars av kungahuset och överklassen.

Sedan 1867 förestod Augusta Lundin Sveriges allra första couture-ateljé, där så kallad franska sömnad var en specialitet. Utställningen berättar historien om Augusta Lundin som en dynamisk kreatör och entreprenör. De praktfulla historiska plaggen är utställningens huvudföremål, men med ett antal halvfärdiga plagg och underkläder ges också tillfälle att se hur väl arbetade kläderna är även på insidan och få en inblick i franska sömnadens utmaningar.

Lena Cronqvist, Modern 1975. Foto Per Myrehed

- 09.15 Avresa från turistbusshållplatsen vid Centralen
- 09.30 Avresa från Hälla. Busshållplatsen
- 11.15 Visning av utställning Lena Cronqvist på Waldemarsudde
- 13.15 Lunch på Restaurang Hasselbacken
- 15.00 Visning av utställningen Augusta Lundin på Thielska Galleriet
- ca 17.00 Avresa
- ca 19.00 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast 3 augusti**.

Anmälan är bindande efter anmälningstidens slut.

Kostnad 890 kr ska vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast 11 augusti**.

Reseledare Kerstin Eriksson 072-2115820 Annica Brehmer 070-8283829

Smaka på Dalarna

Fredag 25 september

Följ med på en unik, kulinarisk resa till tre guldkorn i Dalarna.

Vårt första stopp är hos Sahlins Struts utanför Borlänge. Här får vi besöka en vanlig bondgård med ovanliga djur. Vi får höra berättas om resan från den första kycklingen till dagens strutsfarm med cirka 200 fåglar. Efter den guidade visningen får vi förmiddagsfika och chans att handla strutsprodukter.

Vi åker vidare, några kilometer från Borlänge, till Murboannas. Här produceras ostar och andra mejeriprodukter. Vi får höra historien om hur allt startade i det lilla mejeriet. En trappa upp med vacker utsikt över Murbo serveras lunch och vi får ostprovning.

Vägg i vägg med mejeriet ligger butiken där det finns massor av närproducerade delikatesser.

Resan avslutas på Kulinariet i Stora Skedvi, centrum för småskaligt mathantverk. Under vårt besök på Kulinariet kommer vi att få en guidad visning och höra historien om hur Kulinariet skapades och hur Skedvi Bröd återuppstod med hjälp av folkets stöd. Här får vi se hur Skedvi Bröd bakas för hand i vedeldade ugnar över öppen eld. I saluhallen Visthusboden kan vi även handla närproducerat kött, ost, potatis, bröd, ägg och annat gott.

Vi avslutar såklart rundturen med kaffe och rykande varm mjukbulla direkt från de vedeldade ugnarna.

08.00 Avresa från turistbushållplatsen vid Centralen
10.00 Första stoppet hos Sahlins Struts
Lunch hos Murboannas
Sista stopp hos Kulinariet
17.00 Hemresa
ca 19.00 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast 24 augusti**.

Anmälan är bindande efter anmälningstidens slut.

Kostnad 875 kr ska vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast 1 september**.

Reseledare Gun Johansson 070-5431948 Annica Brehmer 070-8283829

Stockholm - Gamla stan med Christopher O'Reagan och Riddarhuset
Måndag 5 oktober

Med sina gedigna kunskaper och sin eleganta värtalighet levandegör Christopher O'Reagan som ingen annan det förflutna. Han tar oss med på en underhållande stadsvandring i Gamla stan, för oss tillbaka till sitt älskade 1700-tal och låter oss möta människorna som en gång befolkade de skuggiga kvarteren. Riddarhuset uppfördes 1641-1674. Rikskansler Axel Oxenstierna köpte tomten i kvarteret Hercule och arkitekt Simon de la Vallées tog sig an ett av sina största projekt. Pålning och framforsling av sten samt grundläggning för huvudbyggnaden hinns med innan Simon avlider efter ett slagsmål på Stortorget. Byggnationen fortsätter med ett antal arkitekter som vi får höra berättas om under visningen. Den svenska adeln består idag av ca 27.000 medlemmar av 661 ätter. 2019 års adelskalender upptar 46 grevliga, 131 friherrliga och 484 adliga ätter. Regentens rätt att adla upphörde 1974. Det kan alltså inte adlas några nya personer i Sverige, men då och då upptäcks familjer eller ättegrenar som tidigare ansetts vara utslacknade.

09.15 Avresa från turistbusshållplatsen vid Centralen
09.25 Avresa från busshållplatsen vid Hälla
11.00 Guidad promenad i Gamla stan med Christopher O'Reagan
13.30 Lunch på restaurang Agaton, Västerlånggatan 72
15.00 Guidad visning av Riddarhuset
Ca 16.30 Hemresa
Ca 18.00 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast den 31 augusti**.

Anmälan är bindande efter anmälningsstidens slut.

Kostnad 930 kr ska vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast den 7 september**.

Reseledare Ulla Löndahl 070-7426160 Annelie Jakobsson 073-3784080

OBS! Detta är en dubblering av den resa som genomfördes i okt 2019. Ni som inte fick plats på den resan har förtur, men ni måste anmäla er igen! **OBS!**

Konstnärsresa till Linderholms i Stallarholmen Torsdag 15 oktober

Lena A Linderholm – en av Skandinavians mest älskade konstnärer skapar sitt unika konstnärliga uttryck med en tydlig doft av Provence. Det är de färgrika och glada tavlorna, textilierna, keramiken och böckerna som är kännetecknande för Lenas konstnärliga skapande. Motiven – oftast blommor och frukter av olika slag. Välkommen och bli inspirerad.

Lunch på Mogs Kök och Trevligt där Gösta Linderholm underhåller med sång och musik innan vi avslutar dagen med en visning av parets levande konstnärshem.

- 09.20 Avresa från turistbusshållplatsen vid Centralen
- 09.30 Avresa från busshållplatsen vid Hälla
- 10.30 Visning av Lenas ateljé
- 12.30 Lunch på Mogs Kök och Trevligt
- 14.00 Visning av parets konstnärshem
- 15.30 Avresa
- 16.30 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast 14 september**

Anmälan är bindande efter anmälningsidens slut

Kostnad 680 kr skall vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast 21 september**

Reseledare Annelie Jakobsson 073-3784080 Gun Johansson 070-5431948

Berwaldhallen – Christmas with friends med Nils Landgren Söndag 29 november

Sedan 1980-talet har trombonisten Nils Landgren varit en självklar del av det internationella musiklivet. Sedan 2006 ger han även sina annorlunda, variationsrika och uppskattade julkonserter på Berwaldhallen.

Vi har reserverat 50 platser till julkonserten 29 november kl 15.00. Eftersom biljetterna släpps först i augusti, kan vi inte ge mer detaljer om resan vid programbladets tryckning.

Vidare information kommer på hemsidan suvaros.se i augusti!

Munktellmuseet och Klosters kyrka i Eskilstuna ***Torsdag 5 november***

Foto: Pierre Pocs/Destination Eskilstuna

På Munktellmuseet visas 180 års svensk industrihistoria. Här finns bl.a. den första svenska traktorn från 1913 och Bolinder-Munktells första hjullastare från 1954. Vi får en guidad tur samt en historisk film. Om tiden räcker till kan man även få provköra en tändkulemotor.

Därefter äter vi lunch på restaurang P2 som ligger alldeles intill.

Efter lunchen tar bussen oss till Klosters Kyrka. Kyrkan är inte så gammal, invigdes 1929 men den är så ståtlig med sina två torn som är 62 meter höga. Den har en altartavla som är signerad 1600 målad av den flamländske mästaren Martin de Vos.

- 10.00 Avresa från turistbusshållplatsen vid Centralen
- 11.00 Guidning på Munktellmuseet.
- 12.30 Lunch på restaurang P2
- 14.00 Visning av Kloster kyrka
- 15.00 Hemresa
- 16.00 Åter i Västerås

Anmälan ska vara SUVs expedition tillhanda **senast 5 oktober.**

Anmälan är bindande efter anmälningstidens slut.

Kostnad 450 kr ska vara SUVs resekonto PG 44 83 88-9 tillhanda **senast 13 oktober.**

Reseledare Gun Johansson 070-5431948 Annelie Jakobsson 073-3784080

Om oss

Styrelse

Ledamöter

Ordförande	Gunnar Hilding
Vice ordförande	Bernt Åkerblom
Kassör	Karin Sollenborn
Sekreterare	Per-Åke Svensson
Ledamot	Thomas Pontusson
Suppleanter	Ove Wilder, Lars-Erik Lund

Adjungerade

Sylvi Larhed, Agneta Hilding,
Christina Norén Svensson, Gun Johansson

Revisorer

Arne Lundqvist, Inger Porsander

Revisorssuppleant

Barbro Sundman

Folkuniversitetet

Katarina Andersson

Ansvarsområden

Expedition	Sylvi Larhed
Ekonomi	Karin Sollenborn
IT och Hemsida	Kerstin Eriksson
Programkatalog	Gunnar Hilding
Medlemsinformation	Gunnar Hilding
Kurser	Agneta Hilding
Föreläsningar	Christina Norén Svensson
Resor	Kerstin Eriksson
Reskassa	Birgitta Olsson

Expedition

Expeditionen har öppet måndag-torsdag kl. 09.00-12.00

telefon: 021-13 80 74, 021-38 00 73

e-post: info@suvaros.se

Ansvarig expeditionen

Sylvi Larhed

Övrig expeditionspersonal

Kerstin Eriksson, Barbro Johansson, Gun Johansson, Christina Jönsson, Laila Olofsson, Birgitta Olsson, Inga-Lill Olsson, Annika Lindström

Telefonmeddelanden

Telefonmeddelanden från oss vill vi gärna få bekräftade av dig.

Det spar många telefonsamtal för oss.

GDPR

Senioruniversitetet Västerås har ett medlemsregister med uppgifter om aktiva medlemmars medlemsnummer, personnummer, namn, adress och telefonnummer. Vi respekterar den nya dataskyddsförordningens regler hur personuppgifter får behandlas.

Alla seniorer är välkomna till oss

Expeditionen är öppen måndag - torsdag
klockan 9 - 12
10 augusti - 10 december

SUV
SeniorUniversitetet Västerås

Växhuset, Viktor Larssons plats 1, 722 14 Västerås
021-13 80 74, 021-38 00 73
Hemsida: suvaros.se • e-post: info@suvaros.se

